

אב תש"ע
יולי 2010

מידעון מס' 7

מידעון העמותה

חברים וידידים יקרים,

ג'וֹתְּקָן אַכְפָּאֵ אַצִּיגָּת

המיפגש הבא יתקיים:

ביום שלישי, ו' תשרי תשע"א, 14 בספטמבר 2010, בשעות 17:45 עד 20:00

בספרית בית"ס רוממה, רח' אורן 27א, חיפה.

נושא המיפגש: "הרהורים על משמעות והתחדשות", דיון, פעילות העמותה

פגישה העמותה הבאה מתוכננת ליום שלישי יא' בחשוון תשע"א, 19 באוקטובר 2010

הפגישה תתקיים בבירה"ס "רוממה", ובמסגרתה תיערך האסיפה הכללית הראשונה של העמותה.

על רקע הנושא "לוגותרפיה במבט אישי", יתקיים דיון וסיעור מוחות עם המשתתפים

על מערכ העמותה והיררכותה לקיום הפעולות הלוגותרפיות לשמן הוקמה.

מיפגשי העמותה מתוכננים להמשך ולהתקיים אחת לחודש, בשעות 17:45 עד 20:00.

קרוב לוודאי,ISMישיכו להיות ביום החמשי האחרון של כל חודש,

אך על היום והמקום המדויק עוד נודיע בהמשך.

מכל מęרין, יקיעין ואכליין זכווה קרכת טרה טחה, אקוּרכט ונהאצ'ותית

אני זיכרו, ששעת ההתכנסות למיפגש היא 17:45.

נודה לכם אם תוכלו להגיע בזמן, כדי שנוכל להתחיל בשעה היועדה.

בתודה על התחשבות.

הצדדו את העמותה קדימה!

הצטרף אליה בידיך ובחבר

עכשוו

info@logotherapy-il.org

או

www.logotherapy-il.org

אב תש"ע
יולי 2010

מידעון מס' 7

מידעון העמותה

חברים וידידים יקרים,

המיפגש האחרון של העמותה ללוגותרפיה בישראל, לפני פגרת הקיץ, התקיים ביום חמישי יב' בתמוז תש"ע, 24 ביוני 2010 בבית התנועה יהדות מתכמתת "אור חדש", כשהנושא שנדונו היה "גישור על פערים בין תרבויות" באירועים משמעותיים".

סיכום נושא הפגישה האחורונה

נושא הגישור על פערים בין תרבויות מהוות את אחד האתגרים רבי החשיבות בחברה הישראלית, שכן קיומם של פערים בין תרבויות טרנס גושרו, מהווים קרקע פורה למתחים שליליים, לא-הבנות ולא אחת לתוצאות הרסניות ומחירבות.

מתוך נסיוון העבודה במושך בלוגותרפיה, אנו מאמנים שעקרונות הלוגותרפיה וכליה יכולים להוביל באמצעות שימוש, לגישור בניית פערים בין תרבויות בחברה האנושית ובראש וראשונה בחברתו בארץ. מפגש הערב, שהוקדש להיבטים על אפשרות הגישור על פערים בין תרבויות באמצעות מ מבט ישראלי, נפתח ע"י גدعון מילול, ממייסדי העמותה, בסקרירה קצרה על היוצרותם וקיומם של הפערים בין תרבויות, מתפקיד שיבת ציון בעת החדשנות ועד לימינו, והעקרונות והכלים הלוגותרפאים המסייעים לגישור על הפערים.

תחיתת הציונות, גלי העלייה מתקופת העלייה הראשונה בסוף המאה ה-19 ואילך, עד לימינו אנו, המבאים איתם אנשים מכל קצוות תבל, הדוברים 70 לשונות והנושאים אותם רקעים אתניים ותרבותיים מכל פינות העולם, מתלבדים ומתערבבים זה בזו על פיסת אرض קטנה, תוך יצירתليل (או, "סלאט" בשפתנו...) של תרבויות ושפות, המתערבבות ונзорות זה בזו.

כל האוסף האנושי הזה, אולם, המתבקש לו בארץ ישראל (ההופכת להיות למדינת ישראל מזוהה 62 שנה, ושאליה ממשיכים לזרום עליים מרבע כנופות הארץ, המתווספים לתושבים החיים בה כבר), מוביל על כנפי המשמעות האישית של חיים, המהווה מכנה משותף לכולם והמכיל, בין היתר, מרכיבים של אמונה, תקופה, אידיאלים, נטיות אחרות, נקיות עמדה ועשייה, המאפיינים את תוכנות הרוח האנושית והדרכים למציאות משמעותית.

חויה, נקיות העמדה והעשייה למען לכידות חברתיות, תרבותית ולינגו-איסטייטית (דרך שפה), המלווה כל אחד מהעולם, הם שmagבשים אותם לחברת אחת, גם אם לא הומוגנית, והם אלה שמקיפים, בעינינו, את האינטראקטיבית החברתית הקובעת את פני הדור שלנו ואת ערכיו, ומשפיעו על משמעות חייו.

דוגמה מוחשית לתהליך גיבוש זהה בمعالג החיים של יחסינו קירבה, משפחה וחברה, ניתן למצוא ב"ণישואית התערובת" הרבים בין העדות השונות (במיוחד היהודי), היוצר, בהצלחה לא מבוטלת, את הגישור על ביליל התרבותיות המאפיין אותנו בארץ.

יחד עם זאת, אנו חווים את ההשתנות, השונות והניגודיות המתבטאים בחיי היום-יום בקרב בעלי התרմילים התרבותיים המגוונים, של החיים בארץ והמתווספים אליהם (הן העולים והן העובדים הזרים, פליטי החרב למדינות והגרים שבתוכנו, כמו גם שכנו המקיפים אותנו), אשר מכילים ערכים שונים ותפישות חיים שונות, עד כאב לעיתים, כאב המפתח מהמיפגש שביניהם.

לפני זמן מה, מלאו 100 שנה לתנועה הקיבוצית שלנו. הסטר פניהם של הרעיון, שהדריכו אותה בשנות החתמות והתקופה. ההפרטה, שהותירה רבים מחלוצי התנועה בעקבות מזדקנת, ההיישנות הגוברת כיום על עבודה זרה, ותחשות אובדן דרך, המשותפת לרבים, יכולים לשף היפט את השבר והפער הבין-דורתי, שהוא גם פער בין-תרבותי, אפילו בפלח אוכלוסייה הנראה הומוגני, לבורה.

בדומה, אנו חווים את הסذקים והפערים הבין-תרבותיים בחברתנו המלויים אותנו בחינו, مدى يوم (כשגם הפערים, שאנו קוראים להם "פוליטיים", או מילגטיים", ניזונים מהבדלי השקפה, ערכים ורקע תרבותיים שונים).

מציאות החיים שלנו מלאה בדוגמאות ודאי אם נזכיר את הדברים האמורים לגבי חרדים וחילוניים (כמו למשל, נושא הקברים בבייח' ברזילי באסקלוון, ההתנגשויות בעקבות פסיקת בג"ץ בהקשר לעמנואל, פסיקות הרבניים, ועוד), או לגבי אנשי ה"ימין" וה"שמאל" (כגון, "מתנהלים", "שלום עכשווי"), יחסי ערבים ויהודים, עולים חדשים (מתויפיה, רוסיה, אמריקה, אירופה ועוד), עובדים, "ותיקים", או "צברים", ובעצם בכל דבר שאנו נוגעים בו.

אב תשע"ע
 יולי 2010

מידע מס' 7

מידעון העמותה

והשלה העולה היא, איך ניתן לגשר על הפערים הבין-תרבותתיים, כך שיכולים יצאו נשקרים מהמיפגש שבגיור ולקיים, במקביל, אתימוש תפילה משאלת הדורות "וקבץ גלויותינו מארבע כנפות הארץ", יחד עם שמירת הייחודיות התרבותית של כל העדות.

מצד אחד, יש חשיבות רבה לשמרות הייחודיות ולמanton מקום לאינדיוידואליות - בזכותה, האנושות נמצאת במקומות בו היא נמצאת ביום - כאשר יש לזכור כי "הקיים האישី הוא צורת קיום ייחודי" (פראנקל, הרופא והנפש, 2010, ע' 107).

יחד עם זאת, יש צורך לשמר על המערך והמאגר החברתי הקיים, שבו השיתוף והגיור הבין-אישី הינו חיוני לשם שמירת הרב-קיים, ההכרחי לאדם, כדי להבטיח את המשכיותו על כדור הארץ. לשאלה הלוגותרפית העומדת לפני כל אחד מתנו "לשם מה אני חי, או חייה", ולפייך, "מה החיים עוד דורשים מأتנו?", יש לפיקח, חשיבות הולכת וגדלה בראייה הקיומית הכלולית, ובצורך האנושי לגשר על פערים בין-תרבותתיים, על שנייה, על עמדות, גישות ותפיסות שונות, על ערכים שונים ומונוגדים, לעיתים, ועל מגוון עשיר של פרושים סובייקטיביים ואישיים.

מציאת משמעות, בסיווע קשת הכללים והעקרונות הלוגותרפיים, יכולים להיות את אבני הבניין לגשר, שיבנה על הפערים השונים, כשותמי הבנייה המורכבים גם מתוכנות הרוח האנושית ומהדרכים למציאת משמעות, שכבר הוזכרו בעבר, יכולים לשמש כתשתית היכולת להוביל לצמיחה אישית ולשיפור מהותי באיכות חיינו, בעולם בו אנו חיים.

נагב, "מודל החנוכייה" והערכים הפיראמידליים והאנכיים המקבילים של קראטוציויל, שהזכרנו בזמנו, כמו גם ה-GROW - GOAL (REALITY - מטרה ; OPTIONS - מציאות ; WILL - ברירות ; ו- CHOICE - מילוי), וכן מיגוןם כלים נוספים, מ齊ית צמיחה אישית ומציאת משמעות במסגרת צמיחה אישית ומציאת משמעות במסגרת צמיחה אישית ומציאת משמעות בתחום התרבות.

במשך הדברים ניסינו להבהיר את מושג ה"תרבות" (שניתן להבינו בסך הכל של התחנוגיות הנולדות של קבוצת אנשים הנחשבים, בדרך כלל, כבעלי מסורת מסוימת אשר מועברת מדור לדור, שזויה שותפות הלשון, המאכלים, הלבוש, והדפוסים החברתיים והאתניים), לבחון את התרמיל התרבותי, שהאדם נושא עימיו (קשרו גם, לסטטוסים, קודים התנהגותיים, ערכים, נורמות, אמונה, מוסיקה, אמונה, אגדות וסיפורי עם).

מכאן, עלתה התייחסות לדגם המהלך הבין-תרבותי, הנוטה להתרכש במסגרת המיפגש התרבותי, שתחילה עלולה להתבטא בהסתగות משורינת אל מול בן התרבות האחרת, שיסודה בחשש, אי-הבנה, או מבוכה, היכולת להתרחב לדחיה והרחקה, והמשכה - במידה וקיימת נוכחות להתקבות ולהיחשפות - נטילת סיכון ומכאן, פיתוח מודעות, הבנה ובהמשך, היפתחות אל الآخر והבלתי מוכר, עד כדי הערכה וכבוד, המעשירים ומחזקים את ה"אני" שנחשה לתרבות האחרת.

במסגרת זו, אפשר להבחן גם בגרף שלבי ההתגלות המתאפיקין, לעיתים קרובות, באידיאליזציה המתחילה בביטחון, בעגועים למוכר, היכולים לגלוש לכדי משבר וסמן נלם תרבותי.

מיפגשי התרבותות במהלך גלי העליות השונות בארץ, יכולים לתת לנו דוגמאות רבות מאד לקיום של שלבי גוף ההסתגלות בעדות ובקהילות העולמים השונות (אם היו אלה "הייקים", עלי עיראק, מרוקו, הארצות הדוברות אנגלית, דרום אמריקה, איטליה, רוסיה ועוד).

היחלשות ממצב זהה, אפשרית על-ידי נקיטת עמדת המובילה לעלייה בכיוון הסתגלות למציאות, שיש בה משום נטילת אחריות על הובלה וינוי של נתיב החיים האישី באמצעות העקרונות והכללים הלוגותרפיים שיסודם בשינוי התייחסות אל המציאות, התמקדות בחובי ובקיים תוך שילוב הייחודיות והערכים האישיים.

לגרף זה, מתחברים שלבי הצמיחה הרב-תרבותית המהווים נדבך נוסף של מודעות, תגובה, אינטראקציה וגישה, שהם רבי חשיבות בהתייחסות שלנו לשוני התרבותי ובנייה עמדותינו כלפי תרבותיות אחרות.

אב תש"ע
 יולי 2010

מידע מס' 7

מידעון העמותה

שלבי חטמיות התרבות-תרבותיות			
שלב III	שלב II	שלב I	רמת התרבות התרבותית הצעירה
דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם	רמת התרבות התרבותית הצעירה
ריאטיביסטי גנומני המוחכם המוחכם המוחכם	ריאטיביסטי גנומני המוחכם המוחכם	ריאטיביסטי גנומני המוחכם	תונאי ריאטיביסטי
דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם
דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם	דור חמוץ-תבוני המוחכם המוחכם
תקין סיכון ————— תוחן אישיות ————— תהליכי סיכון			

שלבי הczמיה התרבותית, דורשים, גם כן, שינוי התייחסות ו"נטילת סיוכו".
 הפועלים במסגרת תהליכי מתמשך של מוכנות מצידנו, להיחש בפני תרבות
 אחרת, שונה, לעתים, מהਮוכרת לנו, תוך הבנת הרוח האישית שאנו מפיקים
 מתהיליך זה, המביא להעשרה רב-צדדית ולרווח אישי לזולת.

יש לזכור, שהמייגשים הבין תרבותיים מתקיים ביום בעולם בו אנו חיים
 במידה, בעוצמה ובתאוצה ההולכים וגוברים, והם מוצאים את ביטויים בכל
 מעגלי השינוי שאנו חוזים ועוברים (בטכנולוגיה החומרית, בחברתי ובאישי) ובמעגלי
 משימות החיים של היום-יום של כל אחד מתנו.

חיזוק לנארם, ניתן למצוא בклות בסיפור האיש, שיש לכל אחד מאותנו ושאליו מתחומי הספרים ממציאות
 החיים המתולוגיות שלנו, החל מרות המואביבה, דרך סיפורו הגולה, וגלי העולמים מאז חיבת ציון, והמשך בסיפוריו
 המייגשים עם תושבי הארץ העربים ושבינו.

כל אלה מתקשרים תכונות הרוח האנושית והדריכים למציאת משמעות, שהוזכרו כבר בעבר, כשהיחסו
 בעקרונות ובכלים שלהם מקנה יכולת גישור אנושית ומבנה על פני הפערים של השוני בין תרבותי, והמאפשרים
 יצירת תשתיית בריאה, מצמיחה ומשמעותית ברב-קיום האנושי על כדור הארץ, שעליו אנו חייבים לחיות ביחד.
 באמצעותם אפשר, אם רק נרצה, לצמצם באופן חד את הקצוות המחדדים של המשולש הטרagi, שנכפה על
 האדם - סבל וכואב, מוות ואי-צדק, שחלק גדול מהם נובע מחוסר היכולת והרצון לנסות לגשר על הפערים הבין-
 תרבותיים בעולמנו.

בהמשך הערב העלה מנהתנו הרכינה, גבי חיה הורוויץ, את נושא "היחיד בתהליך הגישור על פערים בין-
 תרבותיים", תוך התיחסות למקומות של היחיד בתהליכי הגישור על הפערים הבין-תרבותיים, וליכולת הגישור של
 היחיד על הפערים באמצעות גישה של תיקון חד-צדדי. זאת, במוכנות לקבל על עצמו תהליכי של תיקון, גם אם
 הצד שכנגד לא מוכן לשtf פעללה. לביסוס הדברים, הביאה חיה מאמר על פרופ' נחי אלון, שהתרשם בעתו
 הארץ ביוני 2010, אשר פעל בروح הדברים האלה באופן אישי, מאז מלחמת ששת הימים ועד היום.

בסיום הביאה חיה את תפיסת الآخر על-פי לוינס, הגורסת שבתוך תפיסת ה"אני" כולל גם الآخر, על כל
 המשטמע מכך.

לקראת סיום הערב נמסר דיווח קצר של גבי יהודית מילול על הפעולות שנעשו:

1. יהודית התיחסה ל מבחון הבגרות במחשבת ישראל, שהתקיים בחודש Mai השנה, בו הופיעו שאלות תחת
 הכותרת "ובחרת בחיים", המתיחסות לויქטור פראנקל וסיפרו "האדם מהפש משמעות", דבר שהוא בבחינת
 הפתעה מרעננת.

2. דיווח על המפגש בין תלמידים מצירירים מבית-ספר אופקים, שהם בעלי מוגבלות קשות, לבין דيري בית-
 האבות ההולנדי "בית יולס" בחיפה, ב-2 ביוני 2010, שהיתה חוות מרשת, ייחודית ומינוחת לכל הצדדים.

מיוגש זה, הדגיש והעצים שוב את העדות למימוש כוח ההתרסה שברוח האנושית, בקרב תלמידים אלה.
 הרוח האנושית, היכולת להעניק עצמה ויכולות התמודדות, ואשר מכילה, בין היתר, תוכנות של אופטימיות,
 יצירתיות, אמונה ותקוה, אהבת החיים ומשמעות, למרות ועל-אף התנאים הקשים מולם עומד כל אחד
 מהتلמידים.

3. ב-7 ביוני 2010, קיימו מיפגש הכרות עם הלוגותרפיה לצוות העובדים של עמותת כיוונים הפעלת לשילוב נוער
 עם צרכים מיוחדים, והקשרתם לקריאת תיפקוד פעיל ועצמאי בחברה.

4. נתררכנו בספר לוגותרפי חשוב, שתורגם לעברית על-ידי פרופ' דוד גוטמן, תלמיד ידיד קרוב של ויקטור
 פראנקל ומשפחתו, המוכר כ-*The Doctor and the Soul*, ובעברית "הרופא והנפש", אשר יצא לאחרונה
 בהוצאה דבר.

אב תש"ע
יולי 2010

מידעון מס' 7

ميدעון העמותה

ימי הקיץ החמים הביאו גם אותנו למחשבה, לקיים פגרת קיז' ולהזور ולהיפגש לאחר תחילת החגים. המפגש הבא יתקיים, איפא, ביום שלישי ו' בתשרי תשע"א, 14 בספטמבר 2010, תחת כיפת השראתו של ראש השנה. הפעם יתקיים המפגש בספרייה בית הספר הכהילתי "רוממה", רח' אורן 27 א', בשעה "הרגילה" - 17:45, תחת הכותרת – "הרהורים על משמעות והתחדשות".

בברכה

יהודית וגדרון מלול
בשם מייסדי העמותה, חכירה וידידה

